

TAPAK

TASARIM ve PLANLAMA
AKREDİTASYON DERNEĞİ
DESIGN and PLANNING ACCREDITING ASSOCIATION

TASARIM VE PLANLAMA AKREDİTASYON DERNEĞİ

UZAKTAN PROGRAM DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

OYK

ORGANİZASYON YÜRÜTME KURULU

AYK

AKREDİTASYON KURULLARI

Konur 2 Sokak No:34/10 Kızılay – Ankara

taplakder@gmail.com

www.taplak.org

SÜRÜM NO:2.0-20230712

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	2
TANIMLAR VE KISALTMALAR	2
Tanımlar	2
Kısaltmalar	3
UZAKTAN PROGRAM DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	3
Genel Esaslar.....	3
Ön Hazırlıklar	3
Belgelerin/Kanıtların İncelenmesi.....	4
Sanal Saha Ziyareti.....	4
Fiziksel Mekanların ve Altyapının İncelenmesi.....	5
EK 1	7

GİRİŞ

Tasarım ve planlama eğitim programlarının akreditasyon değerlendirme süreci saha ziyareti öncesi, sırası ve sonrasında inceleme, tespit ve raporlamalardan meydana gelmekte olup ayrıntıları Tasarım ve Planlama Programları Akreditasyon Değerlendirme ve Saha Ziyaretleri Esasları Yönergesi'nde verilmiştir. Bununla birlikte, COVID-19 pandemisi gibi fiziksel temasın ve/veya ziyaretlerin gerçekleştirilemediği olağan dışı hallerde, süreçlerin sağlıklı ve kesintisiz işetilmesini güvence altına almak amacıyla saha ziyaretlerinin uzaktan ve çevrimiçi imkanlar kullanılarak yürütülmesi esastır.

Saha ziyareti öncesi, sırası ve sonrasındaki program değerlendirmeye yönelik faaliyetlerin gerekli kısımları sanal ortamlarda, çevrimiçi olanaklar ve teknolojik olanaklar kapsamında gerçekleştirilir. Bu süreçlere iletişim, belge paylaşımı ve toplantılar dahil olup özellikle saha ziyaretine ilişkin planlama Tasarım ve Planlama Programları Akreditasyon Değerlendirme ve Saha Ziyaretleri Esasları Yönergesi'nde belirtilen gerekliliklere uygun olarak baş değerlendirici tarafından yapılır, program yöneticisiyle paylaşılarak üzerinde uzlaşılır. Saha ziyareti öncesinde belgelerin, fiziksel olanakların incelenmesi için de gerekli ihtiyaçlar baş değerlendirici tarafından program yöneticisine iletilerek uzaktan değerlendirmenin yapılmasını sağlayacak önlemler alınır.

Bu Yönerge, temel olarak COVID-19 pandemisi döneminin kısıtlamaları göz önüne alınarak hazırlanmış olup, uzaktan değerlendirme gerektiren başka zorlayıcı sebeplerin oluşması durumunda da esas alınmak üzere yürürlüğe sokulmuştur.

Bu konunun güvence altına alınması için taraflar arasında örneği Ek 1'de verilen Uzaktan Program Değerlendirme Protokolü düzenlenir.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

Tanımlar

Akreditasyon: İlgili tasarım veya planlama eğitim programı Akreditasyon Ölçütleri ve diğer düzenlemelerle ortaya konulmuş akademik ve alana özgü standartların bir tasarım veya planlama programı tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen dış değerlendirme ve kalite güvencesi süreci

Akreditasyon Ölçütleri: Akreditasyon amacıyla başvuruda bulunan programların sağlamaları gereken temel standartlar ve prensipler (eğitim programları Akreditasyon Ölçütleri)

Baş Değerlendirici/Değerlendirme Ekibi Başkanı: Tasarım ve Planlama Programları Akreditasyon Değerlendirme ve Saha Ziyareti Esasları Yönergesini uyarınca OYK/AYK tarafından oluşturulan değerlendirme ekibinin baş değerlendiricisi

Çıkış Bildirimi: Kurum ziyaretinin son etkinliği olarak yapılan ve değerlendirme bulgularının kurum yetkililerine sunulduğu toplantı

Program: Akreditasyon ve değerlendirmeye konu olan planlama veya tasarım alanındaki yükseköğretim program ya da programları

Program Yöneticisi: Akreditasyon ve değerlendirmeye konu olan planlama veya tasarım alanındaki yükseköğretim programının yöneticisi (bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, ana sanat dalı başkanı vb.)

Kısaltmalar

AYK: Tasarım veya planlama eğitim programıyla ilgili her bir program türü için ayrı olarak kurulmuş Akreditasyon Kurulu

OYK: Tasarım ve Planlama Akreditasyon Üst Kurulu olarak görev yapan Organizasyon Yürütme Kurulu

UZAKTAN PROGRAM DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ

Genel Esaslar

Uzaktan program değerlendirme süreci, Tasarım ve Planlama Programları Akreditasyon Değerlendirme ve Saha Ziyaretleri Esasları Yönergesi'nde tanımlanan değerlendirme sürecinin kapsam ve ayrıntılarından ödün vermeden, saha ziyareti aşamasının teknoloji olanakları da kullanılarak gerçekleştirildiği süreçtir.

Uzaktan program değerlendirmesi uygulamasının yapılacak olması durumunda program değerlendirme sürecinin saha ziyareti aşaması, çevrimiçi ortamda sanal ziyaret olarak planlanır ve gerçekleştirilir. Çevrimiçi saha ziyaretinin kendine özgü kısıtları ve olanaklarına uygun işletilmesi esastır. Bunun yanı sıra saha ziyareti öncesi ve sonrasında değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen ekip çalışmaları (toplantılar, bütünleştirmeye yönelik çalışmalar vb.) da kısıtlayıcı durumun (zorlayıcı sebebin) nitelik ve niceliğine uygun olarak uzaktan/çevrimiçi olanaklar kullanılarak yapılabilir.

Sanal saha ziyaret aşaması, sadece program değerlendirme kapsamında yapılacak görüşmeler ve bazı gerçek zamanlı video görüntüleri ile kısıtlı tutulur. Yerinde saha ziyareti sürecinde yapılan belge/kanıt incelemesi gibi etkinlikler saha ziyareti öncesindeki aşamada gerçekleştirilir.

Ön Hazırlıklar

Uzaktan program değerlendirme sürecinde yer alacak değerlendirici ekibine TAPLAK tarafından süreç hakkında bilgilendirme eğitimi verilir. Ayrıca, programları uzaktan değerlendirilecek programların ve programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumunun birim

OYK/AYK
Uzaktan Program Değerlendirme Yönergesi

yöneticileri (fakülte, enstitü vb.) de bilgilendirilir. Yapılacak bilgilendirme/eğitim kapsamına uzaktan program değerlendirme sürecinde kullanılacak teknolojik altyapı, araçlar, belgelerin paylaşım ortam ve yöntemleri de dahildir. Gereksinim durumunda program ve yükseköğretim kurumunun ilgili yöneticilerine kullanılacak sanal ortam ve altyapı hakkında teknik destek sağlanır.

Belgelerin/Kanıtların İncelenmesi

Akreditasyon başvurusunda bulunulan programa ait belgelerin/kanıtların incelemesi saha ziyareti öncesi sürece dahil olacak şekilde elektronik ortamda yapılır. Değerlendirme ekibinin üzerinde uzlaştığı ve incelenmesi istenen belgeler (öğrenci çalışmaları, raporlar, tutanaklar, vb.), baş değerlendirici tarafından programın yöneticisine bildirilir. Program yöneticisi, talep edilen belgeleri değerlendirici ekibiyle üzerinde anlaşmaya varılmış sanal değerlendirme ortamında ve talep edilen tarihte paylaşım açar, belgelere erişimle ilgili gerekli yetkilendirmenin yapılmasını güvence altına alır.

Aynı yükseköğretim kurumundan birden fazla program akreditasyonu başvurusu olması halinde, değerlendirilen her program için sadece ilgili değerlendirme ekibinin erişimine açılacak ayrı sanal değerlendirme ortamları oluşturulmalıdır. Ortak sanal değerlendirme ortamlarının oluşturulması gerekliliği şartlara göre belirlenir ve ihtiyaç duyulması durumunda sürecin gizlilik ve güvenliğine tehdit oluşturmayacak ortak sanal ortamlar yaratılabilir.

Erişim yetkisi dahilinde değerlendirici ekibinin tüm üyeleri belgeleri görüntüleme, okuyabilme ve indirme yetkisine sahip olmalıdır. Bilgisayara indirilen tüm belgeler TAPLAK ilkeler, gizlilik ve güvenlik kuralları ve etik prosedürler çerçevesinde, değerlendirme süreci sonrasında değerlendirici tarafından silinir. Değerlendirme sırasında ve sanal saha ziyareti esnasında ortaya çıkabilecek ilave kanıt/belge ihtiyacı, baş değerlendirici tarafından program yöneticisine bildirilir. İlave belgeler belirtilen süre içinde sanal değerlendirme ortamına eklenmelidir.

Sanal Saha Ziyareti

Sanal saha ziyareti gerekli lisans ve olanakları TAPLAK tarafından sağlanmış olan çevrimiçi görüşme/toplantı ortamlarında gerçekleştirilir. Sanal saha ziyareti planı, yerinde yapılan saha ziyaretine benzer şekilde baş değerlendirici tarafından planlanarak program yöneticisine bildirilir ve üzerinde uzlaşmaya varılır. Farklı paydaşlarla (öğrenciler, yöneticiler, öğretim elemanları, sektör temsilcileri vb.) ve farklı değerlendirici ekibi üyeleri tarafından yapılacak sanal görüşmeler için eşzamanlı toplantıların düzenlenebileceği yazılım ve altyapı sağlanır.

Değerlendirme ekibin saha ziyareti sürecinde kendi aralarında yapacakları toplantı ve görüşmeler ile saha ziyareti tamamlandıktan sonra yapılan sözlü çıkış bildirimini de yine çevrimiçi ortamda gerçekleştirilir ve baş değerlendirici tarafından hazırlanan sanal saha

OYK/AYK
Uzaktan Program Değerlendirme Yönergesi

ziyareti programına dahil edilir. Çevrimiçi görüşmelerde kayıt alınmaz, gizlilik ve güvenlik ilkelerine uyulur.

Sanal ortam görüşmelerinde aşağıdaki kurallara uyulması esastır:

- Sanal görüşmelerinde, oturumun yöneticiliği TAPLAK tarafından yapılır.
- Değerlendirici ekibi tarafından sanal görüşmelere katılması istenen paydaşlar program yöneticisine baş değerlendirici tarafından iletilir, paydaşları temsilen görüşmelerde yer alacak kişilerin listesi ve iletişim bilgileri program yöneticisi tarafından hazırlanarak saha ziyaretinden en geç 1 gün önce baş değerlendiriciye bildirilir. Görüşmeye katılacaklar oturum yöneticisi tarafından davet edilir.
- Sanal görüşmelerin süresi ihtiyaçlara bağlı olarak planlanır. Gereksinimle 60 dakikayı geçmemesine özen gösterilir. 60 dakikalık görüşmeler arasında en az 15 dakika ara verilir. Daha kısa süreli ve arka arkaya yapılacak görüşmelerde ara süresi uygun olarak azaltılır.
- Görüşmelerdeki katılımcı sayısı, görüşmenin türü ve kapsamına uygun olarak, en doğru ve etkili iletişimin sağlanabileceği şekilde ayarlanır.
- Bir günde gerçekleştirilecek sanal görüşmelerin toplam süresinin 6 saati geçmemesine özen gösterilir. Değerlendirici ekibinin gruplar halinde çalışarak paralel görüşmeler yapması durumunda günlük toplam görüşme süresi her grup için 6 saat olacak şekilde ele alınır.

Fiziksel Mekanların ve Altyapının İncelenmesi

Akreditasyon başvurusunda bulunan tasarım veya planlama eğitim programının ilgili Akreditasyon Ölçütleri kapsamında fiziksel mekanlar, altyapı ve kütüphane gibi ortamların incelenmesi yine sanal imkân ve materyalden faydalanılarak gerçekleştirilir.

Uzaktan program değerlendirme sürecinde incelenmesi gerekli görülen fiziksel mekanlar (stüdyolar, derslikler, atölyeler, çalışma ortamları, sosyal alanlar, kütüphane, yazılımlar, erişim olanakları vb.) saha ziyareti öncesi aşamada belirlenir ve baş değerlendirici tarafından listelenerek program yöneticisine bildirilir. Talep edilen mekanlara ait gerekli detayları açık ve anlaşılır şekilde belgeleyen güncel yazılı ve/veya görsel materyal (video sunumlar dahil), program yöneticisi tarafından sanal saha ziyareti öncesinde istenilen tarihte baş değerlendiriciye iletilir. Söz konusu belge ve kanıtlar değerlendirici ekibi tarafından saha ziyareti öncesinde değerlendirilerek ihtiyaç halinde sanal saha ziyareti esnasında belirli mekanların ve altyapının sanal şekilde ziyaret edilmesi talep edilir.

Uzaktan değerlendirme sürecindeki tasarım veya planlama programıyla ilgili olan kütüphane koleksiyon ve kataloglarına da saha ziyareti öncesinde değerlendirici ekibinin uzaktan

OYK/AYK
Uzaktan Program Değerlendirme Yönergesi

erişimine imkân verecek yetkilendirmenin yapılması program yöneticisi tarafından güvence altına alınmalıdır.

EK 1

TAPLAK Uzaktan Program Değerlendirme Protokolü Örneği

Tasarım ve planlama programlarının uzaktan değerlendirmesi ve akreditasyonu, tüm ilgili taraflarca mutlak tarafsızlık ilkesi ile aşağıda belirtilen koşullar ve etik kurallar çerçevesinde yürütülür. Bu dokümanda, TAPLAK, TAPLAK Tüzel kişiliğini, Kurum, en az bir tasarım ve planlama programı uzaktan değerlendirme sürecinde olan Yüksek Öğretim Kurumunu, Ekip, Kurum'un tasarım ve planlama programlarının uzaktan değerlendirme sürecini TAPLAK adına yürüten değerlendirici ekibini ifade eder.

Bu protokol, TAPLAK Uzaktan Program Değerlendirme Yönergesi ekidir. Bahsi geçen Yönerge'de tanımlanan uzaktan program değerlendirme süreci, kurumun yöneticileri, dış paydaşları, öğretim üyeleri ve öğrencileri ile görüşmeleri içeren bir sanal saha ziyareti içerebilir.

Kurum ve TAPLAK, uzaktan program değerlendirme sürecinin yürütülmesi için gerekli teknik koşulları sağlamak, kullanılan bilgi ve belgelerin güvenilirliğini garanti etmek ve gizliliğini korumak için aşağıda belirtilen kuralları uygular.

1) Kurumun Sağlaması Gereken Teknik Koşullar

- a. Kurum, tüm ilgili kişilerin sanal/çevrimiçi görüşmeye uygun kamera ve mikrofon ile katılmasını ve güvenilir bir Internet bağlantı altyapısı sağlar.
- b. Kurum, TAPLAK ile irtibat kişisi olacak bir "teknik" görevli belirler. Bu teknik görevli, sanal saha ziyareti sürecinde gerekli teknik desteği sağlar.
- c. Kurum, Ekip tarafından değerlendirme sırasında incelenecek tüm kanıt belgeleri, dijital ortama aktararak, değerlendiricilerin uzaktan erişebileceği güvenli bir platform oluşturur.
- d. Kurum, Ekip'in talep etmesi durumunda, sanal saha ziyareti sırasında bir video veya fotoğraf çekimi ile gerekli alanların ve altyapının sanal turunu organize eder.

2) TAPLAK'ın Sorumlulukları

- a. TAPLAK, uzaktan program değerlendirme sürecinde kullanılacak sanal/çevrimiçi görüşme ortamını ve buna ilişkin lisansları sağlar.
- b. TAPLAK, sanal saha ziyareti sırasında, gizlilik ilkesi çerçevesinde, Ekip'in fiziksel olarak bulunduğu odaların her birinde, Ekip üyeleri ve TAPLAK personeli dışındaki kişilerin bulunmaması için gerekli önlemleri alır.
- c. TAPLAK, sanal saha ziyareti sırasında yapılan tüm görüşmelerle ilgili kişisel verilerin korunması ve görüşmelerin kayıt altına alınmaması için gerekli önlemleri alır.
- d. TAPLAK, Ekip tarafından dijital platformda ulaşılan Kurum'a ait belgelerin gizlilik ilkeleri doğrultusunda korunmasına yönelik gerekli önlemleri alır.

3) KURUM'un Sorumlulukları

- a. Kurum, Ekip'e dijital ortamda sunulan tüm kanıt belgelerinin gerçekliğini kabul eder.
- b. Kurum, sanal görüşmelerin yöneticisinin TAPLAK olduğunu kabul eder.
- c. Kurum, gerektiğinde TAPLAK tarafından belirlenecek gözlemcilerin önceden bildirilmek koşulu ile sanal toplantılara katılmasını kabul eder.
- d. Kurum, sanal görüşmeye davet edilen katılımcıların fiziksel olarak buldukları odalarda, davetsiz kişilerin bulunmaması için gerekli önlemleri alır.
- e. Kurum, sanal saha ziyareti sırasında yapılan tüm görüşmelerle ilgili kişisel verilerin korunmasını sağlar ve görüşmelerin hiçbir yöntemle kayıt altına alınmaması için gerekli önlemleri alır.
- f. Kurum, kayıtlı video veya fotoğraf dosyası biçiminde ilettiği altyapı ve mekanların görüntülerinin kayıt tarihinin güncel olduğunu, bu görüntüleri canlı bir sanal tur ile sağladığında, görüntülerin Kurum'un bir bütün olarak gerçekliğini yansıttığını ve değiştirilmediğini kabul eder.

TAPLAK adına (Genel Sekreter)

KURUM adına (Dekan/Müdür)

İmza/Tarih

İmza/Tarih